

народа без њихових твораца; и сл. Зато се никад етнологска истраживања не смеју ослањати на саме лингвистичке резултате, него морају исто толико водити рачуна и о подацима, које дају на првом месту соматско-антрополошка испитивања, даље историја и преисторија, студија обичаја, живота и карактера народног, у многоме и народне усмене књижевности, а врло често и антропогеографска истраживања и др.

У моме су раду наглашени и заступљени без мало сви ти елементи, и што сам међу њима на прво место истакао значај расног момента за наша истраживања на Балканском Полуострву, то потпуно одговара стеченим искуствима и потребама етнологије.

Јован Ердељановић.

J. V. Daneš: Jovan Cvijić. K jeho šedesátým narozeninám. (Spisy vydávané přírodovědeckou fakultou Karlovy University. Rok 1925, Číslo 46). S. 1—36, s jednom kartom u prílogu.

Ј. В. Данеш, професор Географије на Карловом Универзитету у Прагу, један од најбољих познавалаца Цвијићевог рада, оцртава у првој глави живот и путовања свога колеге, у другој и трећој износи значај Цвијићевих радова за Географију уопште, и специјално за познавање Балканског Полуострва, и, најзад, у четвртој покушава да представи значај Цвијићев за Јужне Словене, Чехословачке и Словене уопште. Топло карактерисани, овим су радом осветљени и научна личност великог српског испитивача, и његов рад (који је у многим погледу отварао нове путеве и дуго указивао правац), и богатство и плодност његових схватања. Нарочито то важи о антропогеографским радовима, чији је значај за социолошка питања, и теоријска и практична, врло велики. О оним методама, којима се Цвијић служио у овој научној области, Данеш с правом вели да су најразноврсније, и да најдубље продиру у суштину ствари. Заслугу што их је пронашао нимало не умањује факат, што су прилике у Србији биле за то нарочито повољне, и што су Цвијић (и његови сарадници) ближе стајали народу но испитивачи у другим земљама. Врло је корисна приложена карта Балканског Полуострва, на којој су, по аутентичним подацима самог Цвијића, хронолошки уцртани сви његови путеви од 1888 до 1925. Данешева студија је у основи научна, али ипак врло разумљива; она је пријатна за читање, и на њу треба да обратe пажњу не само стручњаци, већ и остали образован свет.

(Из „Prager Presse“, 17. II. 1926.
превео Б. Ж. М.).

Mgr.